

‘De Vrije Ruimte: Toekomstvast’ Schoolplan 2023-2026

Door:

Claartje van der Grinten, Ingrid Koster

'De Vrije Ruimte: Toekomstvast'

Schoolplanplan 2023-2026

Opdrachtgever:

Schoolkring De Vrije Ruimte

Werkgroep en schrijvers beleidsplan 2023-2026:

Ingrid Koster: zakelijk leider

Claartje van der Grinten: Begeleider en mede-oprichter van De Vrije Ruimte

december 2022

Voorwoord

Verwondering, nieuwsgierigheid en van daaruit leren, zó leren dat het bij jou past, dat is waar alle medewerkers en betrokkenen van De Vrije Ruimte zich voor inzetten. Dit willen we ook de komende jaren voortzetten voor onze schoolgaande kinderen en jongeren.. Deze mensen maken onze school mogelijk: het kernteam van begeleiders, de docenten, alle mensen die activiteiten in de school en er omheen organiseren én heel veel ouders.

De Vrije Ruimte is een democratische school die in het schooljaar 2022-2023 haar vijftienjarig bestaan viert. Tot nu toe wordt de school niet bekostigd door de overheid. Er zijn onvoldoende middelen om degenen die er werken als begeleider, ondersteuner of vakdocent een (marktconform) salaris te bieden.

Het bestuur streeft daarom naar ruimere financiële middelen en zoekt naar wegen om vaste begeleiders een marktconform salaris te bieden en om de school als geheel te kunnen bekostigen. De vier doelstellingen:

1. hoge kwaliteit van onderwijs bieden,
2. continuïteit van de school waarborgen.
3. groei van het aantal leerlingen,
4. het versterken van de financiële situatie,

konden tot nu toe alleen behaald worden doordat enthousiaste ouders, begeleiders en andere vrijwilligers hun schouders eronder hebben gezet. Zij hebben forse inspanningen geleverd. Communicatie is daarbij het sleutelwoord. Ook heeft de zoektocht naar andere huisvesting nog steeds de aandacht.

In dit schoolplansplan gaan we op zoek naar mogelijkheden om de school toekomstvast te maken, dat wil zeggen: een in alle opzichten gezonde school.

Namens het bestuur,
Hans Herlaar

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Samenvatting	5
Organisatie	5
Kwaliteit	5
Financiën	5
Planning	5
1. Inleiding, aanleiding en doel	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Aanleiding	7
1.3 Doel schoolplanplan 'Toekomstvast De Vrije Ruimte'	7
2. Missie, Visie en kernwaarden	8
2.1 Missie	8
2.2 Visie	8
2.3 Kernwaarden	9
3. Organisatie	11
3.1 Kringenstructuur	11
3.2 Begeleiding en ondersteuning	13
3.3 Ontwikkeling organisatie en begeleiders	15
3.4 Huisvesting	16
4. Kwaliteit	17
5. Financiën	18
5.1 Personeelskosten	18
5.1.2 Uit het schoolgeld	18
5.1.2 Met geld van derden	18
5.1.3 Door een bekostigde school te worden.	20
5.2. Facilitaire kosten en leermiddelen	20
6. Communicatie	21
6.1 Interne communicatie	21
6.2 Externe communicatie	21
7. Planning	22
8. Conclusie en aanbevelingen	23
Bijlagen	24

Samenvatting

In dit schoolplan schetsen wij een beeld van wat nodig is om DVR de komende drie jaar (2023-2026) een in alle opzichten gezonde school te laten zijn. Tot en met het schooljaar 2024-2025 hopen we in het huidige pand te kunnen blijven, waar we kunnen groeien naar 90 leerlingen. Begeleiders, vakdocenten en ondersteuners krijgen een vergoeding van €135 per dagdeel per maand; vrijwilligers krijgen een vergoeding van €135 per maand, ongeacht het aantal dagdelen dat ze op DVR werken. In de komende drie jaar worden verschillende mogelijkheden voor financiering verder onderzocht en zo mogelijk in werking gesteld. Doel is dat begeleiders, vakdocenten en ondersteuners uiteindelijk het minimumloon kunnen krijgen.

Organisatie

DVR is sociocratisch georganiseerd. De structuur in kringen is hiervan een onderdeel. Op papier zijn de domeinen en taken van de kringen duidelijk omschreven. In de praktijk kan dit nog duidelijker naar voren komen, o.a. in communicatie van de schoolkring naar de bestuurskring en andere kringen en vice versa. Met de verwachte groei van het aantal leerlingen zal ook het aantal begeleiders en ondersteuners groeien. Om de begeleiding van de leerlingen te optimaliseren is het noodzakelijk dat de ingeplande lessen doorgaan en is de verdere professionalisering van begeleiders een punt van aandacht. Voor wat betreft de huisvesting moeten we per augustus 2026 een nieuw pand hebben, waarin ruimte is voor 120 leerlingen en 30 medewerkers.

Kwaliteit

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen zijn reeds verschillende stappen gezet. Zoals de afspraak dat het stichtingsbestuur regelmatig naar de schoolkring komt voor wederzijdse informatie-uitwisseling, en de afspraak dat de directeur wekelijks overleg heeft met de PO- en met de VO-coördinator. Ook is er sinds 1 december 2020 een zakelijk leider aangesteld. Zij onderzoekt en zet stappen om de organisatie als geheel te verbeteren. Verbeterpunten zijn onder andere: communicatie, veiligheid, begeleiding, financiën.

Financiën

Om DVR toekomstvast te maken is meer geld nodig dan de school tot nu toe binnenkrijgt. Per augustus 2020 is het schoolgeld verhoogd. Het bedrag per maand is inkomensafhankelijk geworden. Minimumbedrag per maand is €372, maximumbedrag per maand is €602.

'Nieuwe' ouders (vanaf 1-8-2020) betalen per 1 augustus 2020 het inkomensafhankelijke bedrag. 'Oude' ouders (vóór 1-8-2020) betalen de eerste drie jaar het minimumbedrag van €355. Zij kunnen een vrijwillige extra bijdrage geven. Per 1 augustus 2023 betalen ze het inkomensafhankelijke bedrag. Ieder jaar wordt dit bedrag aangepast voor inflatie. De huidige schoolgeldverhoging leidt nog niet tot een minimumloon voor de medewerkers van De Vrije Ruimte. Daarvoor moeten we op zoek naar alternatieve inkomstenbronnen.

Planning

Iedere maand wordt gekeken waar de school staat qua organisatie, kwaliteit en financiën en wordt gekeken wat er nodig is om dit verder te ontwikkelen.

1. Inleiding, aanleiding en doel

1.1 Inleiding

Voor u ligt het schoolplan 2023-2026 'DVR: Toekomstvast', van de school DVR in Den Haag. Zowel de aanleiding als het doel van het schoolplan geven een duidelijke richting aan het plan. De basis van dit plan is de missie en de visie van de school. Ook de kernwaarden zijn opgenomen om een nog beter beeld te krijgen van waar DVR voor staat. Een blik in de organisatie van de school en de verantwoordelijkheden binnen deze school en de kringen laten zien hoe de school georganiseerd is en waar nog behoefte aan is. Ook hoe de school de kwaliteit kan waarborgen bij de groei van de school in de komende 3 jaar krijgt de nodige aandacht.

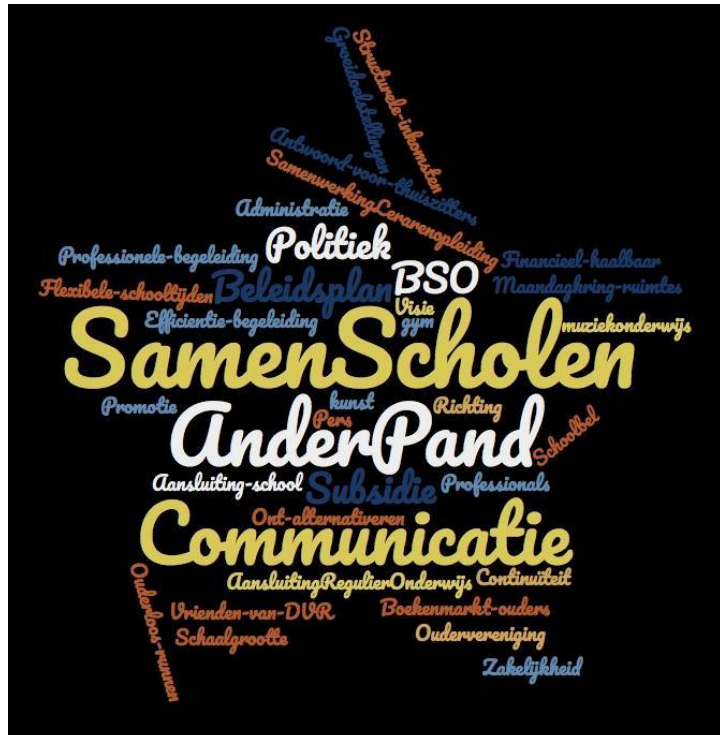
De financiële situatie van de begeleiders en daarmee de financiële situatie van de school is het deel dat het meeste aandacht nodig heeft. Zo kunnen we de school voor onze kinderen ook in de toekomst veilig kunnen stellen.

Daarnaast is gedurende het gehele onderzoek ten behoeve van dit beleidsplan meermaals gesproken over de gehele communicatie. Hoe vinden ouders elkaar, hoe vindt de school de ouders, hoe communiceren wij met de buitenwereld, hoe zijn wij meer zichtbaar? Ook hier gaan wij op in.

Om goed voortgang te kunnen maken gaan we specifiek in op de planning. Een planning voor de financiële scenario's, maar ook een planning van zaken die nog nader onderzoek nodig hebben.

Als bijlage is het document 'burgerschap bij De Vrije Ruimte' toegevoegd om uit te leggen dat de school daar doelgericht, samenhangend en herkenbaar mee bezig is.

Als laatste sluiten we af met onze conclusies en aanbevelingen zodat we weten waar we nog aan moeten werken voor de toekomst van onze school en onze kinderen.

Figuur 1. Wordwolk uit de resultaten Ouderenquête: Heb je suggesties ter verbetering van DVR?

1.2 Aanleiding

Het bestaand schoolplan 2018-2023 is toe aan herziening. Doel van het schoolplan was toen, in opdracht van de Schoolkring: “Maak een beleidsplan voor de komende 5 jaar op basis van de missie en de visie, inclusief de financiële onderbouwing en bijbehorende scenario’s. Maak hieruit opdrachten voor specifieke werkgroepen. Inventariseer huidige acties en scenario’s. Plaats regelmatig een update op moodle in de schoolkring-omgeving.”

Nu is het 2022 en moeten we het plan herschrijven. We hebben onderzocht of we aan konden sluiten bij een bestaand schoolbestuur (Lucas, De Haagse Scholen, SCOH). Dat is niet gelukt. We hebben een verhoging van het schoolgeld doorgevoerd per 1-08-2020, maar dit leidt nog niet meteen tot een solide financiële basis voor De Vrije Ruimte. Meer acties zijn nodig.

1.3 Doel schoolplan ‘Toekomstvast De Vrije Ruimte’

In dit schoolplan willen we onderzoeken wat er nodig is om DVR toekomstvast te maken voor wat betreft de organisatie, de kwaliteit en de financiën.

2. Missie, Visie en kernwaarden

Een missie is waarvoor we staan, een visie is waarvoor we gaan.

Een visie is een inspirerend toekomstbeeld voor de organisatie:

- Waar staan we over 5 jaar?
- Wat hebben we bereikt?
- Hoe zien wij onszelf in de wereld van morgen?
- Hoe gaan wij de wereld van morgen beïnvloeden zodat wij succesvol zijn?

Een visie geeft richting aan de organisatie.

Een visie inspireert.

Onderstaande Missie en Visie zijn in april 2018 geformuleerd door de Schoolkring.

2.1 Missie

Weten wie je bent, wat je kunt en waar je enthousiast van wordt:

DVR is een plek waar je jezelf mag zijn, waar jouw stem telt en waar je je op je eigen manier kunt ontwikkelen.

Wij zijn een democratische school voor basis- en voortgezet onderwijs. We bieden leerlingen de ruimte om zich in vrijheid te ontwikkelen tot verantwoordelijke en kritische mensen, die zich bewust zijn van hun eigenheid. We hechten belang aan gemeenschapszin en besteden aandacht aan de waarden die daarbij horen. De sociocratische besluitvorming biedt ons handvatten om zowel in ons onderwijs als in onze organisatie vanuit gelijkwaardigheid te leven en te werken. Burgerschapsonderwijs zit verweven in de manier waarop we met elkaar leren en leven op De Vrije Ruimte. Ontdekken wat je wilt leren, dat doe je op DVR. Op welke manier, met wie en wanneer, dat bepaal je zelf. Jij neemt verantwoordelijkheid voor je eigen ontwikkeling. Wij zijn er om jou daarbij te helpen.

Wij doen dit vanuit vertrouwen in jou en in elkaar.

2.2 Visie

DVR is dé plek voor democratisch onderwijs. Hier kunnen mensen zelfgestuurd leren op basis van gelijkheid en wederzijds respect.

Onze school voor basis- en voortgezet onderwijs wil onderdeel zijn van een integraal kindcentrum waar mensen ondernemer zijn van hun eigen leven. Wij bieden een uitdagende leeromgeving en zijn gehuisvest in een gebouw dat past bij onze manier van onderwijs. Wij volgen de ontwikkeling van leerlingen en helpen hen daarbij.

We vormen een gemeenschap van leerlingen, begeleiders, ondersteuners, en ouders. We zijn een onderdeel van het onderwijsaanbod in Nederland en streven ernaar hiervoor financiering te krijgen van de overheid, van fondsen en van andere bronnen. We ontvangen giften van een door ons opgezet netwerk om projecten te realiseren.

We zijn gesprekspartner van de overheid en delen onze kennis en ervaring op landelijk en Europees niveau met scholen en geïnteresseerden in democratisch onderwijs en sociocratische besluitvorming. We staan, kortom, midden in de samenleving.

2.3 Kernwaarden

De zes Kernwaarden van DVR zijn:

Veiligheid – moet gewaarborgd zijn

Mensen voelen zich veilig als hun behoeften gezien, gehoord en begrepen worden. Als hun spel serieus genomen wordt, ze zelf kunnen ontdekken, ze tijd hebben voor zichzelf en hun eigen ontwikkeling. In een ondersteunende omgeving, zonder te hoeven voldoen aan opgelegde verwachtingen, ontstaat dan vanzelf de veiligheid waarin je ontwikkeling optimaal tot zijn recht komt.

Diversiteit – zorgt voor een rijke omgeving

Iedereen is verschillend. Iedereen heeft andere interesses, capaciteiten, ideeën, misschien een andere culturele achtergrond, een andere leeftijd. Door de grote verscheidenheid aan personen wordt een rijke omgeving gecreëerd. Ieder individu brengt de nodige activiteiten, kwaliteiten en kennis in om met elkaar een lerende gemeenschap te vormen. Door het zoeken naar elkaars grenzen, elkaars verschillen en manieren om daarmee om te gaan, leren kinderen respect te hebben voor zichzelf, de ander, en voor de omgeving waarin wij ons bevinden.

Verwondering – hiermee begint het

Ontwikkeling begint bij vragen stellen. Soms ga je bewust en actief op zoek naar een antwoord en soms gebeurt dat onbewust, spelenderwijs. Kinderen -en ook docenten- krijgen daarom de ruimte voor verwondering, voor actief onderzoeken, voor voortdurend experimenteren zodat ze hun eigen vragen kunnen volgen. Zo ontwikkelen ze een natuurlijk 'zelfbewust zijn' om van daaruit hun volgende stappen te nemen.

Zelfvertrouwen – versterken door verantwoordelijk te zijn voor je eigen keuzes

Kinderen vertrouwen van nature op hun eigen vermogen. Dit vertrouwen wordt versterkt en vergroot als zij de mogelijkheid hebben hun eigen omgeving en hun eigen ontwikkelingsweg vorm te geven, als ze gehoord en gezien worden. Als je vertrouwt op je eigen vermogen, kun je ook vertrouwen hebben in het vermogen van een ander. Daarom is het van essentieel belang dat ook ouders en docenten vertrouwen op hun eigen vermogen en dat van de kinderen.

Passie – wat jij graag wilt, dat ook doen

Als je kunt experimenteren met wat je hart je ingeeft, kun je leren wat je belangrijk vindt. Ieder verlangen dat ontstaat, wordt dan als uitdaging ervaren en kan vormgegeven worden binnen de grenzen van de mogelijkheden van de school (budget, regels, afspraken). Doordat je verlangens uitkomen, komen er weer nieuwe wensen, die steeds dichterbij je passie liggen. Op die manier groei je in waar je goed in bent en waar je plezier in hebt.

Vrijheid –in verbondenheid met elkaar

Door de vrijheid om zichzelf te zijn, krijgen kinderen het inzicht dat wat ze doen gevolgen heeft voor de omgeving waarin zij zich bevinden. Daardoor voelen zij zich verbonden met zichzelf, met anderen en met gemaakte afspraken. Je bent vrij in je handelen, totdat je op de

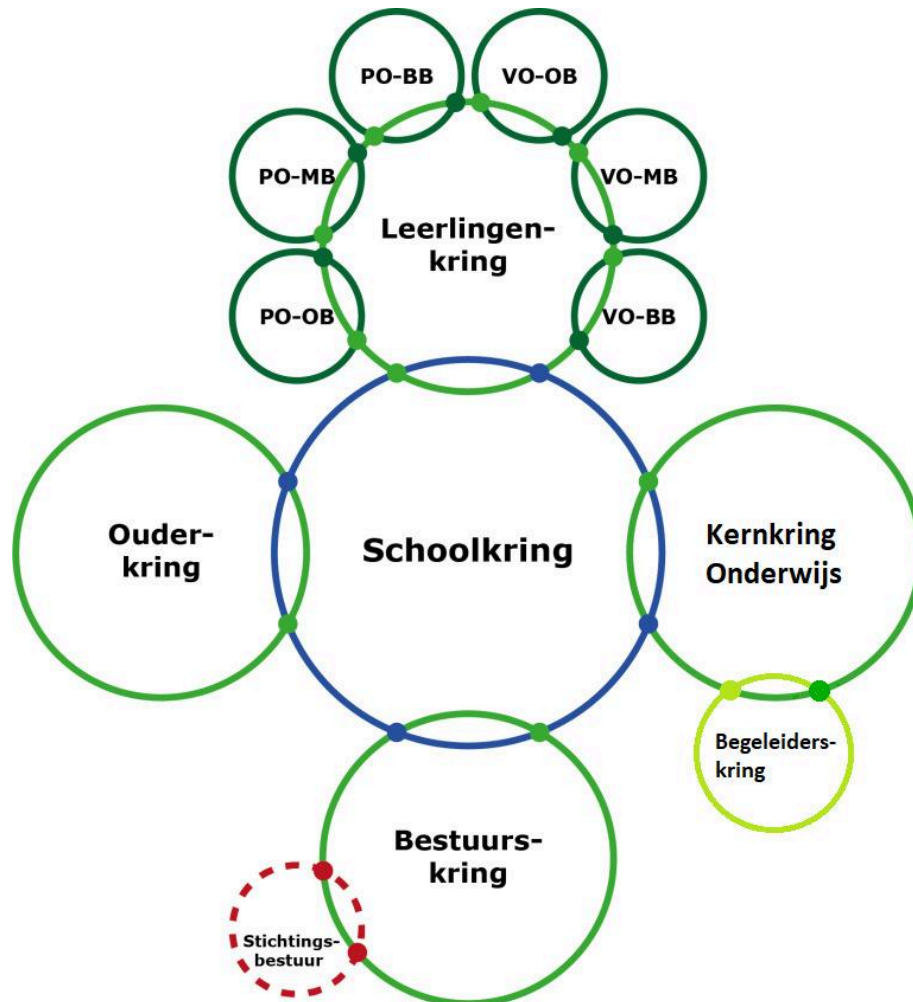
grens van een ander komt. Deze confrontaties maken je bewust van wat je doet. "Mijn vrijheid houdt op waar jouw grens begint.

Figuur 2. Woordwolk uit DVR Ouderenquête: Wat gaat goed op DVR?

3. Organisatie

3.1 Kringenstructuur

Figuur 3. Organisatie DVR, kringenstructuur.

De school DVR is onderdeel van de Stichting Natuurlijk Leren Scheveningen. DVR is sociocratisch georganiseerd. Sociocratie gaat uit van gelijkwaardigheid van individuen. Die gelijkwaardigheid komt tot uiting in het consentbeginsel: een besluit kan alleen genomen worden wanneer niemand van de aanwezigen een overwegend beargumenteerd bezwaar heeft tegen het nemen van dat besluit. Besluitvorming vindt plaats in een kring: een groep mensen die een eigen doel, beslissingsgebied en verantwoordelijkheid heeft. Kringen zijn dubbel gekoppeld: in iedere kring zitten een afgevaardigde en domeinhouder van de kring(en) die eraan hang(en). Deze worden jaarlijks benoemd. Naar behoefte kunnen nieuwe

kringen ontstaan. Leerlingen, begeleiders, ouders en ondersteuners kunnen zaken inbrengen in de kring die daarover gaat.

De schoolkring is het hart van de school. Hierin komen alle kringen samen. In de schoolkring zitten een afgevaardigde en een domeinhouder uit de leerlingenkring, de kernkring onderwijs, de ouderkring en de bestuurskring. Samen zijn we verantwoordelijk voor de kwaliteit van leren en leven op DVR.

Het formele stichtingsbestuur bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris en heeft de taak om te controleren en te adviseren. Het stichtingsbestuur komt 3x per jaar bij elkaar, conform de wet en is het enige orgaan dat gemachtigd is om in te grijpen bij sociocratisch genomen besluiten als dit de stichting niet ten goede zou komen.

De bestuurskring is de verbindende schakel tussen het stichtingsbestuur en de schoolkring. De bestuurskring functioneert als management van de school, waarbij de bedrijfsvoering van de totale organisatie en de kwaliteit van de school, conform het concept van De Vrije Ruimte, centraal staan. De bestuurskring is verantwoordelijk voor het afstemmen van de bedrijfsvoering op het goedgekeurde beleidsplan en direct verantwoordelijk voor de financiën en huisvesting van DVR. In de bestuurskring zijn (ten minste) vijf mensen vertegenwoordigd:

1. de directeur van DVR (domeinhouder van de bestuurskring)
2. de zakelijk leider van DVR
3. de domeinhouder van de schoolkring
4. de afgevaardigde van de schoolkring
5. een van de drie leden van het stichtingsbestuur

Vaste kringen zijn verder de maandagkringen, de leerlingenkring, de kernkring onderwijs, begeleiderskring, de ouderkring, de bestuurskring en de bemiddelingskring (zie voor kringen, domeinen en taken bijlage I).

De maandagkringen zijn verdeeld in zes groepen:

1. Primair Onderwijs (PO) onderbouw
2. PO middenbouw
3. PO bovenbouw
4. Voortgezet Onderwijs (VO) onderbouw
5. VO middenbouw/ bovenbouw I,
6. VO middenbouw/ bovenbouw II

In de maandagkringen bespreken we elke week zaken die leerlingen of begeleiders op de agenda zetten; zoals bijvoorbeeld een afspraak die je wilt veranderen, een les of activiteit die je graag wilt geven of volgen; een nieuwe leerling die op De Vrije Ruimte wil komen.

In de bemiddelingskring zitten afgevaardigden uit alle maandagkringen en een begeleider. Hier worden mensen (leerlingen en begeleiders) ingebracht die zich niet aan de afspraken hebben gehouden of die niet hebben geluisterd naar 'STOP'. Degene die wordt ingebracht heeft een grens overtreden. In de bemiddelingskring wordt gekeken welke consequentie gepast is voor deze overtreding. Wanneer iedereen consent is (dat wil zeggen: hiermee kan leven, geen overwegend, beargumenteerd bezwaar heeft) wordt de consequentie aanvaard.

DVR heeft een digitaal systeem (Moodle) waarop voor elke kring een forum is opgericht. Hier kunnen vragen gesteld worden en discussiepunten ingebracht worden. Zo blijft iedereen op de hoogte van alles wat er speelt binnen de school. Wanneer je iets wilt veranderen in de school, kun je hiervoor een voorstel indienen. Hoe dat in de praktijk gaat lees je in bijlage II, Sociocratie in de praktijk.

De organisatie in kringen voldoet op dit moment prima. Wij gaan er vanuit dat, ook met de groei van het aantal leerlingen in de komende jaren, de organisatie op deze manier goed kan blijven functioneren. Wellicht komen er kringen bij, om de bestaande kringen niet te groot te maken.

3.2 Begeleiding en ondersteuning

Omdat De Vrije Ruimte leerlingen zoveel mogelijk individueel of in kleine groepen wil kunnen begeleiden, heeft de school meer begeleiders nodig dan in het regulier onderwijs gebruikelijk is. Hier staat tegenover dat wij geen remedial teachers of intern begeleiders hebben, omdat de lijnen kort zijn en de begeleiders tijd hebben om extra aandacht en zorg te besteden aan de leerlingen die dat nodig hebben. Als begeleiders behoefte hebben aan meer expertise, schakelen ze hulp van buiten in. Zoals een psycholoog, orthopedagoog, integratief kindtherapeut.

Het aantal leerlingen is gelijkmatig verdeeld over het PO en VO. Van daaruit hebben we gekeken hoeveel begeleiders, vakdocenten en ondersteuners PO en VO er nodig zijn.

De behoefte aan het aantal begeleiders en ondersteuners wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen, hun wensen (zie hiervoor ook onderstaande woordwolk van de resultaten uit de leerlingenenquête 'wat wil je leren') en hun zorgbehoefte als ook aan de hand van de indeling van het schoolgebouw.

Figuur 4. Wordwolk uit DVR Leerlingenquête: "Wat wil je leren?".

In het huidige gebouw hebben we behoefte aan twee begeleiders beneden, in de tuin en in de speelruimte, die observeren wat er gebeurt en ondersteunen indien nodig. Boven zijn de lesruimtes, daar willen we graag twee leerkrachten PO die lessen geven (rekenen, taal, Engels, aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, techniek, tekenen, muziek, beeldende vorming, gym) en vier vakdocenten VO die lessen geven (Nederlands, Engels, wiskunde, Duits, Frans, Spaans, Chinees, Latijn, aardrijkskunde, geschiedenis, maatschappijwetenschappen, economie, natuurkunde, scheikunde, biologie, tekenen, kunst algemeen, muziek, gym).

Qua ondersteuning hebben we behoefte aan iemand die de catering doet (4 dagen per week), een conciërge (het liefst elke dag, maar om te beginnen 1 dag per week), iemand die de administratie en de boekhouding doet (3 dagen per week), iemand die zorg draagt voor het systeembeheer en een fondsenwerver. Met de groei van het aantal leerlingen en een nieuw gebouw hebben we de prognose voor de begeleiders, vakdocenten en ondersteuners (in Full Time Eenheden (FTE)) aangepast aan het aantal leerlingen. Hierbij geldt dat 1 FTE 40 uur per week is. Zie in onderstaande tabel 1 de uitwerking.

	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Aantal leerlingen	80-90	85-95	90-100	95-105

Directeur onderwijs/ zakelijk leider	1,5	2	2	2
Begeleiding PO	4	5	5	5
Begeleiding VO	4	5	5	5
Administratie en Personeelsbeleid	0,8	1	1	1
PR en marketing	0,2	0,2	0,2	0,2
Fondsenwerver	0,2	0,2	0,2	0,2
Systeembeheer	0,1	0,2	0,2	0,2
Catering	1	1	1	1
Conciërge	0,2	0,2	0,2	0,3
Totaal	12,2	14,8	14,8	14,9

Tabel 1: Prognose aantal begeleiders/ondersteuners in FTE

Bovenstaande is gebaseerd op de behoefte die is aangegeven door de begeleiders. De vergelijking met andere democratische scholen is moeilijk te trekken. Er is immers geen normenkader.

3.3 Ontwikkeling organisatie en begeleiders

In de afgelopen jaren heeft DVR zich als organisatie verder geprofessionaliseerd:

- er is een zakelijk leider gekomen
- er is een derde bestuurslid bij het stichtingsbestuur gekomen die de functie van secretaris op zich heeft genomen
- er is een extra kracht bij de administratie gekomen
- de functie en verantwoordelijkheden van de bestuurskring zijn helder verwoord in de domeinbeschrijving van de bestuurskring. Hierdoor zijn de lijnen tussen stichtingsbestuur en schoolkring verankerd zijn in de kringenstructuur.
- er is een verbeterd veiligheidsplan gekomen

Waar DVR zich de komende jaren op zal richten m.b.t. professionalisering is het vastleggen van procedures en protocollen van zaken die op school spelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- het aannemen van nieuwe begeleiders en vakdocenten
- de interne en externe communicatie via avg-proof app-groepen, email, nieuwsbrief, website, social media

3.4 Huisvesting

Om te kunnen groeien en bloeien is onze school De Vrije Ruimte op zoek naar nieuwe huisvesting. Wij zoeken een ruimte met een minimale oppervlakte van rond de 1200 m² en fijn veel buitenruimte (minimaal 500 m²). Samen met anderen willen we een pand betrekken: De huisvestingskring heeft potentiële partners om zich heen verzameld om tot een plan te komen dat alle facetten van partnerschap omvat om dat plan te realiseren. Het doel is om samen een pand te gaan beheren of nieuwbouw te verwezenlijken.

Verder wordt het huidig huurcontract elk jaar verlengd met een jaar.

Hiernaast loopt ook de ontwikkeling van de internationale zone waar het huidige pand zich in bevindt. De huisvestingskring heeft een conceptplan geschreven voor de huidige locatie, zodat De Vrije Ruimte in de internationale zone wordt meegenomen. Dit plan kunnen we op korte termijn bij onze contacten binnen de gemeente, die interesse hebben hierin getoond hebben, neerleggen. Zie voor uitgebreidere informatie hierover bijlage III , flyer huisvesting.

De huisvestingskring heeft een plan geschreven om samen met toekomstige huisvestingspartners een multifunctioneel centrum voor ontmoeten, leren, wonen en werken in de gemeente Haaglanden te initiëren, in een bestaand of in een nieuw te bouwen locatie.

4. Kwaliteit

“Onderwijs is niet het vullen van lege emmers, maar het aansteken van een haardvuur.” Met deze spreuk is de democratische school DVR gestart in het schooljaar 2007-2008. Wij willen het vuurtje bij kinderen brandend houden door hen te begeleiden en ondersteunen op hun ontwikkelingspad. Onze taak als school ligt in het begeleiden van de kinderen bij het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten. De begeleiders streven ernaar de middelen te vinden die kinderen helpen bij hun zoektocht naar de beantwoording van hun vragen. Dit gebeurt in samenwerking met de ouders van de aan ons toevertrouwde kinderen.

Essentieel voor een blijvende, succesvolle aansluiting van leren en ontwikkeling op een continue veranderende arbeidsmarkt is zelfkennis. Zonder inzicht in eigen talenten en drijfveren is het volgen van onderwijs een mechanische aangelegenheid. Zelfkennis is nodig om continue te willen en te blijven ontwikkelen, en dus leren kinderen (en volwassenen) op DVR de kunst van het zelfonderzoek. DVR koppelt kennis aan zelfkennis, koppelt leren aan talenten en passie.

Het waarborgen van de kwaliteit is een permanent proces dat op alle niveaus in de organisatie plaatsvindt:

De ontwikkeling van de *leerling* wordt geobserveerd, ondersteund en bijgehouden, geëvalueerd in gesprekken tussen leerling en mentor en in gesprekken tussen leerling, ouders en mentor. Op basis van de evaluatie worden nieuwe stappen ondernomen.

De ontwikkeling van *begeleiders* (PO en VO) en de *directeur* gebeurt in gesprekken tussen directeur en begeleiders, tussen directeur en ondersteuners, in de begeleiderskring, in de schoolkring, tijdens intervisie lunches (wekelijks) en studiedagen (maandelijks), in werkgroepen (bijv. werkgroep motivatie en werkgroep metacognitie), door feedback van leerlingen en collega's op de lessen, door na- en bijscholingscursussen.

De ontwikkeling van *ouders* vindt plaats tijdens de aanname van een nieuwe leerling door een informatieavond over sociocratie, levende waarden en het onderwijs op DVR bij te wonen, door gesprekken met de mentor en het kind, door deelname aan de ouderkring en andere kringen.

De ontwikkeling van het *Stichtingsbestuur* gebeurt door regelmatige aanwezigheid bij de schoolkring, bij andere kringen, in de school, om zo voeling te houden met de dagelijkse gang van zaken op DVR.

De ontwikkeling van *DVR* als geheel gebeurt door het continu bevragen van elkaar: Wat doen we? Waarom doen we het zo? Wat moeten we anders/ beter doen?

Om de kwaliteit te kunnen blijven waarborgen, onderzoeken we wat het team van DVR aan verdere expertise nog nodig heeft.

5. Financiën

5.1 Personeelskosten

Vanuit liefde en passie voor DVR hebben de begeleiders (en tevens trekkers van de school) zich afgelopen jaren ingezet, tegen een bruto vergoeding van € 135 per dagdeel per maand. Om deze begeleiders te behouden en het bestaan van DVR te garanderen is het van belang deze mensen een hoger salaris te bieden. We streven hierbij naar een minimumsalaris volgens CAO PO en VO. De school bestaat in 2022-2023 15 jaar. Daarom is het van belang te kijken naar de toekomst van de school (kwaliteit en groei van het aantal leerlingen). Het salaris en de toekomst van de school zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Er is behoefte aan meer geld zodat de begeleiders in ieder geval het minimumloon uitbetaald krijgen. We zien de komende jaren tot 2026 daarom als overbruggingsjaren, waarin begeleiders en ondersteuners al wel een hogere vergoeding kunnen krijgen voor hun werk, maar nog geen minimumloon.

Er zijn verschillende scenario's om aan structurele inkomsten voor de school te komen. Deze worden hieronder verder uitgewerkt:

5.1.2 Uit het schoolgeld

In augustus 2020 is een nieuwe vorm van ouderbijdrage ingevoerd, gebaseerd op het solidariteitsprincipe. De ouderbijdrage heet nu 'het schoolgeld'. Het schoolgeld is inkomensafhankelijk en loopt van €372 per maand voor de laagste inkomenscategorieën tot €602 voor de hoogste inkomenscategorieën. Ieder jaar wordt een inflatiecorrectie toegepast. Omdat de verhoging van het schoolgeld voor bestaande ouders de eerste drie jaar vrijwillig is, genereren we daaruit nog niet het benodigde geld om de vaste begeleiders en ondersteuners een minimumloon te kunnen geven. Ook is de verhoging niet zodanig dat we na die drie jaar het minimumloon kunnen uitkeren. Daarom is het nodig dat er ook uit andere bronnen geld geput kan worden.

5.1.2 Met geld van derden

Op verschillende wijze kan financiële ruimte worden gegenereerd. Hieronder treft u een overzicht van de mogelijkheden aan.

In juni 2022 is er een brainstormavond gehouden met als thema 'DVR financieel gezond'. Hieruit zijn ideeën gekomen die hieronder zijn uitgewerkt.

Fondsenwerving

Het gaat hierbij om de financiering door schenkingen van bedrijven, uit legaten, van vermogende mensen, etc. Om dit op te kunnen pakken is het van belang dat een fondsenwerver hier een dag per week mee aan de slag kan gaan. er een brochure komt en een 'elevator pitch' wordt gemaakt waarmee we op pad kunnen.

Donatie 'Vrienden van De Vrije Ruimte'

Denk hierbij bijvoorbeeld aan een donatie in de vorm van 'Vrienden van De Vrije Ruimte'. Mensen kunnen een maandelijks bedrag doneren en krijgen daar iets voor terug vanuit DVR.

Evenementen

Ook de organisatie van concerten, sponsorlopen, clinics, etc. door ouders van DVR kan geld genereren.

ANBI status

De Stichting Natuurlijk Leren Scheveningen en de Stichting Friends of DVR vragen een ANBI-status aan. Bij schenkingen aan de school kunnen partijen belastingvoordeel verkrijgen. Zij kunnen dan meer schenken, met gelijkblijvende lasten. Dit voordeel kan dan weer terugvloeien naar school.

Gemeentelijke subsidies

Via de gemeente kunnen we subsidie-aanvragen doen. De gemeente Den Haag stelt subsidies beschikbaar voor projecten, zoals bv de subsidie die DVR eerder voor de inrichting van de tuin heeft ontvangen.

Projectsubsidies

De minister van OCW kan een projectsubsidie geven aan onderwijs dat van belang is dat het er komt. Hiervoor moeten we aangeven dat subsidie dringend nodig is. Het is dringend nodig, omdat:

- Wij onderwijsvernieuwing realiseren (want nu is dat lastig bekostigd te realiseren i.v.m. leerlingenaantal dat nodig is).
- We zijn een zorgfactor, proeftuin, nieuw onderwijs dat ontwikkeld gaat worden. Nu staat het water ons aan de lippen. Alle oprichters zijn 50+, we willen over 10 jaar nog steeds bestaan. We willen dit graag met alle of een aantal democratische scholen samen doen die dit ook willen. Voor deze tijdelijke projectsubsidie van 4 jaar is het goed dat we al jaren aan de normen onderwijsinspectie voldoen en aangeven dat we deze tijdelijke subsidie als overbruggingsperiode willen inzetten om uiteindelijk aanvraag nieuwe school rond te hebben.

Dit behoeft nog verder onderzoek.

Structurele financiering

Het gaat hierbij om de financiering door schenkingen van bedrijven, uit legaten, van vermogende mensen, etc. Om dit op te kunnen pakken is het van belang dat er een brochure komt en een 'elevator pitch' wordt gemaakt waarmee we op pad kunnen.

Het is belangrijk hier zo spoedig mogelijk mee aan de slag te gaan. DVR blijft een B3-school. DVR huurt iemand in om fondsen te werven voor de school.

Integraal kindcentrum

DVR 2.0 wil, zoals ook in de visie staat, een integraal kindcentrum worden. Dat betekent: 50 weken per jaar geopend, flexibele school- en vakantietijden, BSO voor leerlingen t/m 13 jaar. Het geld dat ouders dan aan BSO betalen, kunnen zij via de belasting gedeeltelijk terugkrijgen.

5.1.3 Door een bekostigde school te worden.

1. Aansluiting bij een ander schoolbestuur of een andere school
2. Bekostiging op basis van de nieuwe (nog niet aangenomen) wet: 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'

Variante 1 is de meest wenselijke variant omdat DVR op deze wijze jaarlijks gegarandeerd geld heeft om het personeel minimaal het minimumloon te betalen. Met drie grote Haagse schoolbesturen (Haagse Scholen, SCOH, Lucas) zijn in 2018 gesprekken gevoerd. Deze gesprekken hebben uiteindelijk niet geleid tot aansluiting bij een van deze besturen. We zouden opnieuw gesprekken kunnen voeren met andere Haagse schoolbesturen en schoolbesturen uit de omgeving van Den Haag.

Doel van de samenwerking is, behalve pedagogische en didactische kruisbestuiving, dat de begeleiders en ondersteuners van DVR salaris krijgen en dat er een gebouw komt.

De meest logische stap is bekostiging regelen via OCW. Directeur en zakelijk leider starten schooljaar 22-23 met het onderzoeken van de mogelijkheid om een nieuwe **bekostigde** school voor PO en onderbouw VO (tot 14 jaar) op te richten. De komende drie jaar willen we de stappen zetten om tot bekostiging te komen. Ieder kwartaal bepalen we wat er moet gebeuren, zodat we over 3-5 jaar een dusdanige gezonde organisatie zijn dat docenten en begeleiders een het minimumsalaris volgens CAO PO en VO kunnen krijgen.

5.2. Facilitaire kosten en leermiddelen

Een groot aandeel in de kosten van DVR zijn de facilitaire kosten. Deze bestaan uit de kosten voor huisvesting, onderhoud, catering en schoonmaak. Voor de huidige locatie zijn de kosten inzichtelijk, voor de nieuwe locatie gaan we uit van een prognose. Omdat de school wil groeien en omdat het huurcontract van de huidige locatie af loopt zijn wij op zoek naar een nieuwe pand. We hebben al een investeerder gevonden die een pand voor ons wil kopen en tegen een redelijke vergoeding aan DVR wil verhuren.

Ook de kosten voor de leermiddelen zijn meegenomen in de berekeningen. Dit is gebaseerd op de huidige ervaringen binnen DVR en worden geëxtrapoleerd aan de hand van de groei van het aantal leerlingen.

6. Communicatie

In november 2021 schreef Frederique Sursock een communicatieplan voor online communicatie.

6.1 Interne communicatie

Goede communicatie is wellicht het moeilijkste wat er is. Vaak wordt gedacht dat mensen wel zullen begrijpen wat je bedoelt, of dat iets zo vanzelfsprekend is, dat je dat toch echt niet meer hoeft uit te leggen. Maar net zo vaak blijkt het tegendeel het geval en begrijpen mensen helemaal niet wat je bedoelt, of is iets helemaal niet vanzelfsprekend. Om te zorgen dat ouders, leerlingen, begeleiders, ondersteuners en het (stichtingsbestuur worden meegenomen in het verhaal van DVR, wil de school op zo efficiënt mogelijke wijze communiceren met alle betrokkenen. Dit doen we het liefst via live gesprekken en bijeenkomsten in de verschillende kringen, maar natuurlijk ook via telefonisch of app-contact, email, forumberichten op moodle en nieuwsbrieven. Zie bijlage VII 'Communicatie DVR'.

6.2 Externe communicatie

Externe communicatie van DVR dient meerdere doelen:

- werven van nieuwe leerlingen;
- werven van nieuwe begeleiders (leerkrachten en vakdocenten);
- werven van sponsors, subsidieverstrekkers, donoren;
- informeren van leerplicht, inspectie, gemeente Den Haag;
- ervaringen delen over het doen van staatsexamens met DUO
- ervaringen delen met andere democratische scholen in Nederland en de wereld.
- ervaring delen en leren van andere betrokkenen in het onderwijs.

We gebruiken hiervoor de volgende communicatiemiddelen:

- Website: voor het werven van nieuwe leerlingen en ter informatie voor mensen die niet bekend zijn met DVR.
- Open middagen en informatieavonden om leerlingen en begeleiders te werven.
- Nieuwsbrieven, 10x per jaar
- Folder: om leerlingen te werven en bekendheid te geven aan DVR
- Facebook: Zie instagram + iets langere verhalen...
- Instagram: Voor het laten zien van het dagelijks leven en leren op DVR
- LinkedIn: professioneel...

Email en telefoon en live-gesprekken gebruiken we om persoonlijk in gesprek te kunnen gaan.

7. Planning

Iedere maand wordt in iedere kring (leerlingenkring, ouderkring, kernkring onderwijs, schoolkring, bestuurskring) gekeken naar: *Wat gaat goed? Wat kan beter?* op het gebied van:

- organisatie
- de kwaliteit
- de financiën

8. Conclusie en aanbevelingen

Streefaantal leerlingen

Het aantal leerlingen is de belangrijkste KPI (Key Performance Indicator) van DVR. Allereerst omdat groei een teken is dat de school het goed doet.

Ten tweede omdat groei het enige bewijs is dat DVR onderwijs biedt waar vraag naar is – dit rechtvaardigt het bestaansrecht van DVR en helpt de beleidsmakers huidig beleid te evalueren en helpt ons ook voor andere scholen een interessante partij te zijn om mee samen te werken.

Het mag duidelijk zijn dat er financiële middelen nodig zijn om de begeleiders te kunnen voorzien in hun behoefte.

Stichten van een nieuwe school

Dit jaar gaat DVR de mogelijkheden onderzoeken voor het stichten van een nieuwe school: DVR PO +:

- i. fase 1: **Van voorbereiding tot melden initiatief (15-09-22 tot 30-06-23)**
 1. gesprekken inplannen met wethouders, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden uit ‘voedingsgebied’: een straal van 6 kilometer rondom de school (Den Haag, Rijswijk, Wassenaar, Voorburg).
 2. vóór 1 juni 2023 toegang tot mijn DUO + token Bestuur
 3. 1-30 juni: initiatief aanmelden
- ii. fase 2: **Van publicatie initiatieven tot aanmelden nieuwe school**
- iii. fase 3: **Van positief besluit tot start nieuwe school**

Overige financiële middelen

Uit de twee bijeenkomsten (23 juni en 8 september 2022) met ouders en begeleiders over ‘DVR financieel gezond’ zijn de volgende concrete actiepunten ontstaan:

1. op zoek naar fondsen
2. op zoek naar gemeentesubsidies
3. op zoek naar commerciële partijen die DVR willen ondersteunen

Evaluatiemomenten

Van belang is om evaluatiemomenten in te bouwen (zie ook de planning) waarbij gekeken wordt welke overige financiële middelen zijn ontvangen. Van belang is hierover steeds naar de ouders over te communiceren.

Sturing

Bepaal als schoolkring wie bovenstaande zaken blijft monitoren. De werkgroep van het beleidsplan is namelijk alleen aangesteld voor dit specifieke beleidsplan.

Huisvesting

De werkgroep huisvesting gaat op zoek naar een nieuw pand.

Bijlagen

Bijlage I:	Kringen, domeinen en taken
Bijlage II:	Sociocratie in de praktijk
Bijlage III:	Flyer Huisvesting
Bijlage VI:	Financieel overzicht
Bijlage VII:	Communicatieplan DVR
Bijlage VIII:	Burgerschap bij De Vrije Ruimte